

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า ย่อมเป็นที่ปรารถนาของทุกคนในชาติ และความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาตินั้น จะเกิดขึ้นไม่ได้หากคนในชาติขาดซึ่งความร่วมมือ และมีความสมัครสมานสามัคคีในวิถีของพลเมืองที่ดี การศึกษาเป็นส่วนที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาชีวิตที่ดีของมนุษย์ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้มองเห็นความสำคัญในการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัยของผู้เรียน โดยให้ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และการบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา และได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542 : 8) มาตรา 6 ซึ่งมีหลักการว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็น ไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”

โรงเรียนนอกจากมีภารกิจโดยตรงในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดแล้ว ยังมีบทบาทที่สำคัญในการเสริมสร้างพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของสังคมให้แก่ผู้เรียน รวมทั้งการดูแลป้องกันและควบคุมแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นสำคัญของผู้เรียนการปลูกฝังแนวทางการปฏิบัติแก่นักเรียนให้มีการปรับตัวที่ดี จะทำให้สามารถลดปัญหาพฤติกรรมในด้านความประพฤติและปฏิบัติของผู้เรียนได้ตามกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ตลอดจนระเบียบวินัยที่โรงเรียนได้กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีของนักเรียนให้สามารถควบคุมตนเองและส่วนรวมได้กระบวนการที่จะเสริมสร้างนักเรียนให้มีพฤติกรรมสอดคล้องกับจุดหมายข้างต้น ต้องเริ่มที่การเสริมสร้างวินัยซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินกิจกรรมในสังคม การปลูกฝังวินัยจะทำให้บุคคลยอมรับกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนด นอกจากนี้ วินัยยังเป็นวัฒนธรรมของสังคม ซึ่งจะทำให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้พฤติกรรมที่สังคมยอมรับทำให้เด็กพัฒนาตนเองสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถควบคุมตนเองได้ ด้วยเหตุนี้การปลูกฝังและเสริมสร้างควมมีวินัยให้แก่คนในชาติ เพื่อสร้างความเจริญรุ่งเรืองแก่บ้านเมืองนั้น ควรเริ่มต้นที่เยาวชน โดยให้ประพฤติและฝึกปฏิบัติจนเป็นนิสัย เพื่อจะได้เป็นผู้ใหญ่ที่มีวินัยในอนาคต (บุญสี ราชบุรี, 2548 : 2) จุดมุ่งหมายในการที่จะ

อบรมเด็กให้มีวินัยนั้น คือต้องการให้เด็กสามารถควบคุมตนเองได้ และสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

เนื่องจากระเบียบวินัยของโรงเรียน เป็นแบบแผนความประพฤติที่นักเรียนและครู ร่วมกันกำหนดขึ้นไว้เพื่อให้สมาชิกในโรงเรียนได้ควบคุมตนเอง ดังนั้นถ้านักเรียนในโรงเรียน สามารถประพฤติและปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้ ก็ย่อมส่งผลทำให้สมาชิกทุกคนอยู่ ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่จะต้องส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล โดยอาศัยกระบวนการจัดการศึกษาซึ่งโรงเรียนเป็นสถาบันหลัก ดังที่ ทรธษา นิลวิเชียร (2536 : 20) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทของโรงเรียน คือ สถาบันการศึกษาที่ต้องรับผิดชอบในการเสริมสร้าง ระเบียบวินัยให้แก่เด็กหรือเยาวชน ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งในงานกิจกรรมนักเรียนการ บริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมีหน้าที่พัฒนาเด็กให้มีคุณภาพ คือ ดี เก่ง และมี ความสุข และต้องมีความรู้คู่คุณธรรมสอดคล้องกับความต้องการของสังคมโดยถือได้ว่า โรงเรียนนั้นเป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญและ ผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนานักเรียนก็คือครู ครู มิใช่เพียงให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนเท่านั้น แต่ต้องปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่เด็กด้วย และผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในโรงเรียนคือ ผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนระดับ ประถมศึกษาผู้บริหารและครูประจำชั้นนั้น มีโอกาสใกล้ชิดกับเด็กนักเรียนมากที่สุด

จากสภาพการณ์ของครอบครัวไทยปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งรูปแบบและ โครงสร้างและองค์ประกอบสมาชิกครอบครัวช่วงกลาง มีแต่ผู้สูงอายุ (ปู่ย่าตายาย) กับเด็ก (หลาน) เนื่องจากกลุ่มคนช่วงอายุกลาง (พ่อแม่) จำนวนมากต้องไปทำงานนอกถิ่นฐาน สภาพะ ของครอบครัวดังกล่าวทำให้เด็กเหล่านี้ ประมาณร้อยละ 2 รวมกับเด็กกำพร้า ประมาณร้อยละ 7 ซึ่งอาจตกอยู่ในภาวะเสี่ยงข้อมูลจากผลการสำรวจทัศนคติต่อการสร้างวินัย และพฤติกรรม การสร้างวินัยของครูต่อนักเรียน (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมบัติ ตาปัญญา) และผลการสำรวจปัญหา ปัญหาการรังแกกันในโรงเรียนดำเนินการในช่วงปี 2548 – 2549 ซึ่งพบว่า ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 60 มีทัศนคติว่า การตีเด็กยังเป็นเรื่องที่ควรกระทำอยู่และยังใช้ความรุนแรงอื่น ๆ ในการ เสริมสร้างวินัยสำหรับนักเรียน รวมถึงการลงโทษทางกายที่มีลักษณะเป็นการทำร้ายร่างกาย และการลงโทษทางวาจาที่เป็นการทำร้ายจิตใจในขณะที่เด็กนักเรียนมีการรังแกกันเองใน ห้องเรียนทั้งต่อหน้าครูและในขณะที่ครูไม่อยู่ ไม่สังเกตเห็นหรือไม่สนใจ ผู้ปกครองไม่ ตระหนัก เพื่อนไม่ช่วยเพื่อน และเด็กเองก็ไม่บอกปัญหา ซึ่งทำให้การแก้ปัญหาเป็นไปได้ยาก นอกจากปัญหาการรังแกกันแล้วยังมีปัญหาคะเสาะวิวาทและชกพวกทำร้ายกันระหว่างโรงเรียน

ด้วย และพบว่า มีหน่วยงานจำนวนมากที่ได้พยายามใช้แนวทางแก้ปัญหาความรุนแรงดังกล่าว ดังเช่น การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน และครอบครัวในการจัดทำนโยบาย สาธารณะเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคความรุนแรงในโรงเรียน การจัดทำโครงการ กิจกรรม การสร้างภูมิคุ้มกันและค่านิยมสันติวิธี การเฝ้าระวัง อย่างไรก็ตามยังมีข้อมูลเชิงประจักษ์ผ่าน สื่อมวลชนว่ายังคงมีการละเมิดสิทธิ และการดูแลเด็กที่ไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรในสถานเลี้ยง ดูเด็กบางประเภท เนื่องจากเจตคติของบุคลากรผู้รับผิดชอบและการขาดแคลนบุคลากรวิชาชีพ บางสาขา

ในสภาพปัจจุบัน โรงเรียนบ้านหนองฮีเป็นโรงเรียนขนาดกลางที่จัดการศึกษาระดับ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน ซึ่งเปิดการสอนในระดับปฐมวัยถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียน จำนวนทั้งสิ้นจำนวน 161 คน จำแนกเป็นระดับปฐมวัย 37 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 124 คน มีครูจำนวน 9 คนและผู้บริหารจำนวน 1 คน โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อ เสริมสร้างควมมีวินัยให้แก่นักเรียน เช่นการอบรมกิจกรรมหน้าเสาธงกิจกรรมลูกเสือเนตร นารี กิจกรรมประชาธิปไตยกิจกรรมอาหารกลางวันและกิจกรรมอบรมนักเรียนทุกวันศุกร์สุด สัปดาห์แต่ผลการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรและจาก รายงานผลการประเมินตนเองของโรงเรียน (SAR) (โรงเรียนบ้านหนองฮี, 2553 : 109) ตาม มาตรฐานการศึกษาด้านที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดย กำหนดไว้ว่าร้อยละ 80 นักเรียนต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับมาตรฐานที่ กำหนดแต่จากการประเมินกลับพบว่านักเรียนยังขาดระเบียบวินัยอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นการขาด วินัยในการเข้าแถวรับบริการถ้าไม่มีครูคอยควบคุม ชอบชุกชานและวิ่งบนอาคารเรียนการไม่ รับผิดชอบงานที่มอบหมายการใช้ของส่วนรวมไม่ประหยัดและไม่คุ้มค่าและที่สำคัญคือวินัย ที่เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด เช่นการทิ้งขยะไม่ถูกที่การไม่ทำความสะอาดห้องเรียนและ บริเวณ เขตที่รับผิดชอบการรับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้วไม่ยอมทำความสะอาดขาด การดูแลสุขภาพตลอดจนเครื่องแต่งกายเครื่องแต่งกายไม่สะอาด ชอบขีดเขียนบน โต๊ะผนัง ห้องเรียน หรือห้องน้ำ เป็นต้นซึ่งสภาพเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบไปถึงการพัฒนาคุณภาพของ นักเรียนซึ่งยังต้องได้รับการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ สถานศึกษาโดยความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องเร่งพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติหน้าที่โดยได้รับผิดชอบเป็นครูประจำชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 และยังได้รับมอบหมายจากภาระงานเป็นหัวหน้าฝ่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเสริมสร้างความมีวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียน จึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 โดยขณะเดียวกันมีความต้องการที่จะพัฒนานักเรียน ให้เป็นคนคุณภาพ เป็นคน ดี เก่ง และมีความสุข โดยเป็นผู้ที่มีความรู้คู่คุณธรรม ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียน ได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดียิ่งขึ้นจึงจำเป็นต้องหาวิธีที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันในการดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมเมื่อนักเรียนมีวินัยด้านความรับผิดชอบที่ดีแล้ว ก็จะเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณภาพและเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านอื่นๆอีกและผู้เรียนยังสามารถปฏิบัติตนให้อยู่ร่วมกับสมาชิกอื่น ๆ ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และเป็นเยาวชนที่ดีของชาติต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและความต้องการในการดำเนินการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 เป็นอย่างไร
2. สถานศึกษามีวิธีการดำเนินการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 ได้อย่างไร
3. ผลการดำเนินการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ ในการดำเนินการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

2. เพื่อดำเนินการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2

3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียน บ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้ไว้ดังนี้

1. กลุ่มผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้แก่ ผู้วิจัยและคณะครู โรงเรียนบ้านหนองฮีจำนวน 4 คน
2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองฮี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 38 คน ได้มาโดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 45)
3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่
 - 3.1 ครูโรงเรียนบ้านหนองฮี จำนวน 3 คน
 - 3.2 ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี จำนวน 20 คน
 - 3.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองฮี จำนวน 9 คน
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2555 – กุมภาพันธ์ 2556
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการทำการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลโดยอาศัยเทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Technique)
6. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย
 - 6.1 กรอบเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 โดยสรุปผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นใช้กรอบแนวคิดในการพัฒนา 2 ด้าน คือ

 - 6.1.1 ความรับผิดชอบต่อตนเอง ประกอบด้วยกิจกรรม คือ
 - 1) กิจกรรมรณรงค์การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ
 - 2) กิจกรรมรณรงค์ความซื่อสัตย์

- 3) กิจกรรมรณรงค์การตรงต่อเวลา
- 4) กิจกรรมรณรงค์การปฏิบัติตนตามระเบียบของโรงเรียน

6.1.2 ความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วยกิจกรรมคือ

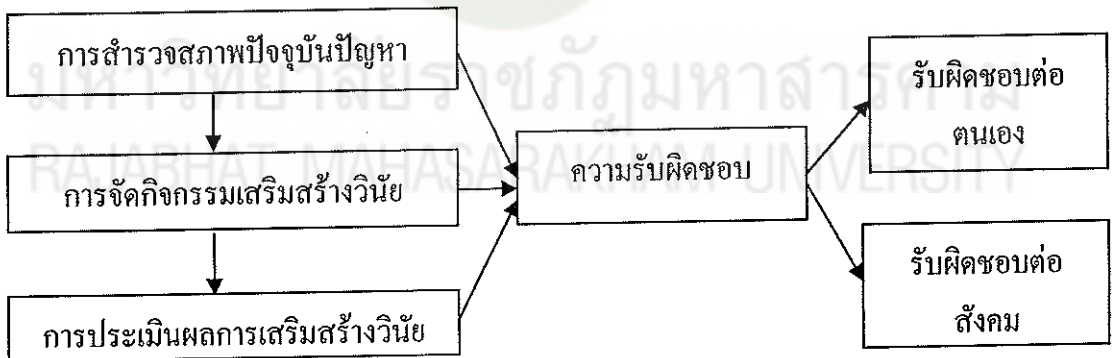
- 1) กิจกรรมแบ่งเขตรับผิดชอบภายในโรงเรียน
- 2) กิจกรรมประกวดห้องเรียนสะอาด

6.2 วิธีการพัฒนานักเรียนโดยใช้วิธีการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โดยใช้หลักวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart (ประวัติ เฮอร์วอร์ธ, 2545 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Kemmis and McTaggart, 1991 : 170) โดยมีการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 6.2.1 การวางแผน (Planning)
- 6.2.2 การปฏิบัติ (Action)
- 6.2.3 การสังเกต (Observation)
- 6.2.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection)

7. ระยะเวลาในการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

โดยกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแผนภาพที่ 1



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเสริมสร้างวินัย หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อดำเนินการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮีในด้านความรับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

2. วินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบ แบบแผน และข้อบังคับของสังคม โรงเรียน และประชาชาติ ดังนั้นการพัฒนาการส่งเสริมวินัยให้แก่นักเรียนจึงครอบคลุมถึง การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีความประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบ แบบแผนและข้อบังคับของโรงเรียน และสังคมและประชาชาติได้อย่างเหมาะสมที่ได้บัญญัติไว้ เพื่อความเป็นระเบียบ และความสงบสุขของสังคมและประชาชาตินั้น ๆ

3. ความรับผิดชอบ หมายถึง การเอาใจใส่การรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองและมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จเรียบร้อยทันตามเวลาที่กำหนดอย่างดีที่สุด และยอมรับผลการกระทำนั้นทั้งด้านดีและด้านเสีย เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้เกิดผลดีต่อตนเองและสังคม โดยส่วนรวมในโอกาสครั้งต่อไปประเภทของความรับผิดชอบแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การที่นักเรียนรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ในด้านการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา และการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน และให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของตนเองอย่างดีที่สุด

3.2 ความรับผิดชอบต่อสังคมหรือส่วนรวม หมายถึง การที่นักเรียนรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเองที่มีต่อสังคมหรือส่วนรวมและได้พึงปฏิบัติตนเองตามบทบาทและหน้าที่ที่มีต่อสังคมหรือส่วนรวมและประชาชาติอย่างเต็มกำลังสามารถเพื่อให้สังคมและประชาชาติมีแต่ความสงบสุขและความเจริญก้าวหน้าต่อไป

4. ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติตนอย่างเหมาะสมและซื่อตรงทั้งกาย วาจาใจไม่หลอกลวง ทำตามคำมั่นสัญญา มีการยับยั้งชั่งใจ ไม่อยากได้ในสิ่งของที่ไม่ใช่ของตน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

5. การตรงต่อเวลา หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนักเรียนในด้านการตรงต่อเวลาเป็นกิจวัตรประจำวันจนคิดเป็นนิสัย โดยไม่ต้องให้ครูมาบังคับหรือควบคุม

6. การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันกระทำต่อนักเรียนที่ประพฤติผิดวินัยตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน ด้วยความเมตตา มุ่งหวังให้นักเรียนผู้กระทำผิดได้เรียนรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้อง

7. การฝึกปฏิบัติ หมายถึง การจัดกิจกรรมจริงเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยด้านความรับผิดชอบและความพร้อมที่จะนำเอาหลักการและแนวทาง

ต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้จริงในชีวิตประจำวันได้

8. การประเมินผล หมายถึง กระบวนการติดตามผลการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาวินัย ด้านความรับผิดชอบของนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะและส่งเสริมการพัฒนาให้มี ประสิทธิภาพมากที่สุด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหาร คณะครู ได้ทราบสภาพและความต้องการในการดำเนินการเสริมสร้าง วินัย ด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สังกัด สำนักงานการศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 เป็นอย่างไร
2. ผู้บริหาร คณะครู ได้วิธีการและสามารถดำเนินการเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านความ รับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สังกัดสำนักงานการศึกษา ประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 ได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ
3. ข้อมูลจากการวิจัยนี้ คณะครูหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์และ ปรับใช้เพื่อดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ